

Cannes'dan arta kalanlar

Dünya sinemasına 11-22 Mayıs tarihleri arasında 58. kez ev sahipliği yapan Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye, Belçikalı Luc ve Jean-Pierre Dardenne kardeşlerin *The Child* (Çocuk) adlı filmine gitti.

10 Mayıs'ta İstanbul'dan Cannes'a giden uçakta Türk sinema sektörünün önde gelen isimlerinin olması, "Uçak düşerse, Türk sinema sektörü batır" esprilerine sebep oldu. Son yıllarda dağıtımda yabancıların üstünlüğünün kırılmaya başlaması, sadece Amerikan filmlerinin değil, Fransız, Alman, İtalyan, İspanyol, Danimarka, Mısır, İran, Hindistan ve daha birçok ülke sinemalarından filmlerin Türkiye'de vizyona girmesini sağlıyor. Ancak genişleyen film seçkisine rağmen seyircinin tepkisinin tatmin edici olup olmadığı tartışmalı. Amerika'da büyük hasılatlar yapan bir film Türkiye'de düş kırıklığı meydana getirirken, çoğu ülkede tepkiyle karşılanan bir film ülkemizde büyük beğeni ile karşılanabiliyor. Ayrıca isim yapmış oyuncular 'iş yapar' yargısı da kırılıyor. Sadece gelirsek; Cannes sadece bir yarışma, kırmızı halı üzerinde yapılan geçit töreni değil; değeri 1 milyon dolarlardan başlayan ve 100 milyonları bulan 3000 filmin bulunduğu büyük bir piyasa.

Cannes'da David Cronenberg, Jean-Pierre, Luc Dardenne, Atom Egoyan, Michael Haneke, Hou Hsiao-Hsien, Jim Jarmusch, Wim Wenders, Gus Van Sant ve Lars Von Trier gibi tanınmış birçok yönetmenin filmi Altın Palmiye için yarıştı. Bu sene Antalya Film Festivali'ni küreselleştirmek isteyen organizatörler yarışmaya aday olan bir filmle açılış yapmayı bile düşünüyor. Öte yandan, Uzakdoğu ülke sinemalarının Avrupa'da, Amerika'da bizim yapımlarımızdan daha fazla gösterildiğini görmek "AB'ye girecek olan biz miyiz?" sorusunu akla getiriyor.

Burjuva eleştirisi yaparken sosyalizme atıfta bulunan Eğitimci isimli Alman filminin ödül kazanamasa bile burjuva tarafından ayakta alkışlanması ironik bulundu. Cannes Film Festivali ilklerinden birini bu yıl da yaptı ve 1988 İran-İrak savaşında geçen bir olayı Kürt bir yönetmenin gözü ile anlatan, Türk oyuncuların başrollerinde olduğu Sıfır Kilometre isimli film yarışmaya davet edildi.

CANNES'DAN NOTLAR

Kışlarını durgun geçiren şehir festivalle bir yıllık gelirini sağlıyor. Sadece oteller değil Cannes'ın yerli halkı evlerini 10 günlük bile olsa kiraya veriyor, hiç

tanımadığı insanlara. 10 günlüğüne en az 1500 euro'dan başlayan rakamlar söz konusu. Tabii, yıldızların bir günlük konaklaması 10 bin euro'dan başlıyor. Fransız gazetelerinden birine kapak olan yazıda Monica Bellucci'nin yeni filminin tanıtımına Cannes'a gelmesi için 1000 metrekarelik özel bir suit tuttuğunu günlüğünün 27 bin euro olduğunu yazıyor.

Futbol ve film ilişkisiyle ilgili yeni projeler dikkat çekiyor. Pele'nin de hayatını konu alan film çok konuşuldu. İspanyol bir firma Real Madrid'in gerçek oyuncularının olduğu fakat içinde gerçek yaşam hikayeleri ile paralellikler kurduğu bir film çekiyor.

Cannes'da en çok tanınan iki Türk Fatih Akın ve tabii "Uzak" filmi ile Nuri Bilge Ceylan. Uzak belki burada en çok bilinen Türk filmi. Fatih Akın, Duvara Karşı ile kendinden çok söz ettiren bir isim; ama daha çok Alman bir yönetmen olarak tanınıyor. Yeni belgesel filmi Köprüyü Geçmek (Crossing the bridge) ile Cannes Festivali'nde özel bir bölümde gösterildi. Filmin galasının ardından kendisinin Dj'lik yaptığı bir partide karşımıza "Biz hepimiz Çingeneyiz" cümlesi ile çıktı. O an orada bulunan pekçok Türk'te şaşkınlık yarattı. Filmin gösteriminin ardından birçok eleştirmen filmle ilgili Sezen Aksu ve Aynur'un ismini takdirle dile getirdi.

Kurt Cobain'in hayatına son verdiği dönemi irdelemeye çalışan Gus Van Sant'ın "Last Day" filmi eleştirmenleri bile ikiye böldü. Ya çok beğenenler oldu ya da hiç sevmeyenler. Durağan bir kamera, her türlü masraftan kaçınılmış bir film; ama gene de Altın Palmiye adayı. Ödülü kazanan The Child filminin yönetmenlerinin 2. Altın Palmiye'si. Film, beş parasız bir karı kocanın çocuk sahip olması ile çocuklarını satmaya kadar giden olaylar zincirini anlatıyor.

Bazı yönetmenler artık sanatsal olmanın dışında ahlak değerlerinin ötesinde bazı konulara ilgi duymaya başlıyor. Uyuşturucu kullanımının arttığı filmlerle beraber genç yaşta çocukların cinsel bir unsur olarak gösterilmesi, hatta filmde gereksiz olan yerlerde genç çocukları çıplak olarak izleyiciye göstermesi, 'ne oluyor' sorusunu sorduruyor?

2005-05-30